

**MilieuSchadeVerzekering (MSV),
Theorie en praktijk**

Kennemer Associatie
van
Financiële Dienstverleners
26 november 2009
Harko Kremers

Agenda

- **Inleiding**
 - Nederlandse Milieupool
- **MilieuSchadeVerzekering**
 - Is milieuschade een reëel risico?
 - Is MSV de adequate oplossing?
 - Recente ontwikkelingen
 - Perspectieven voor de verzekeringsmarkt
- **‘Nieuwe milieuwetgeving’**
- **Vragen / discussie**

Inleiding

Nederlandse Milieupool

VAN: "Bijzondere risico's onder één vlag gedeeld
Missie: 'aanbieden van verzekeringsoplossingen die naar aard of omvang van het te verzekeren risico door de reguliere verzekeringsmarkt niet of nauwelijks worden aangeboden'

Kenniscentrum Nederlandse Milieupool

- **Helpdesk**
 - Offertes via extranet
 - Offertes voor Centrale Afhandeling
 - Vragen via telefoon e/o e-mail
- **Nieuwsflits / Nieuwsbrief**
- **Presentaties**
 - Nivre / Huibers Instituut
 - Aangesloten verzekeraars
 - Assurantieclubs
- **Contacten**
 - Experts / Expertise Magazine
 - Verbond (Brand en Aansprakelijkheid)
 - CEA / VROM / Europese Commissie
- **Productontwikkeling**

VAV

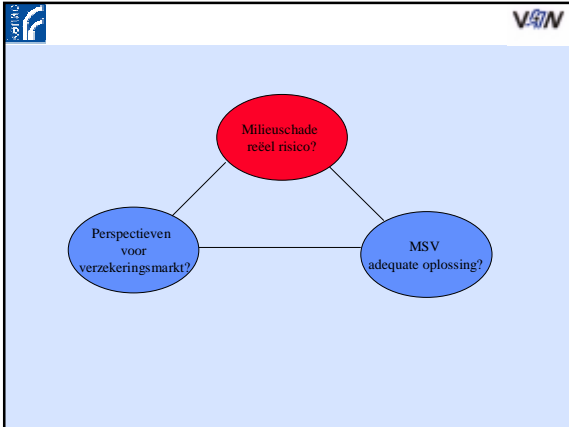
Wie kunnen contact opnemen met het kenniscentrum?

- Medewerkers van aangesloten verzekeraars (acceptatie, schadebehandeling en buitendienst)
- Intermediair (volmacht, makelaars en provinciaal)
- Verzekerden
- Iedereen met vragen over milieuschade en verzekeren

VAV

MilieuSchadeVerzekering

Ontwikkeling van Milieudekkingen

- Primair vanuit aansprakelijkheid
- Ook 'Property' issue
- MilieuSchadeVerzekering (MSV)
- 'Nieuwe' ontwikkelingen (Richtlijn M.A., Financiële zekerheid, inkomende milieuschade)

Milieuschade is een reëel risico

- Bij brand of storm kan asbest vrijkomen
- Bij brand kan het bluswater de bodem verontreinigen

Elk bedrijf kan geconfronteerd worden met de gevolgen van milieuschade.
De kosten van sanering zijn voor rekening van de ondernemer!

Een brandje op een industrieterrein

Wat olie gelekt in de bodem

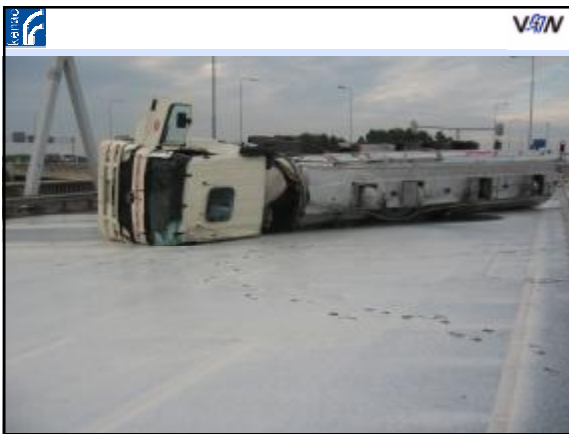

Melk geen gevaarlijke stof!

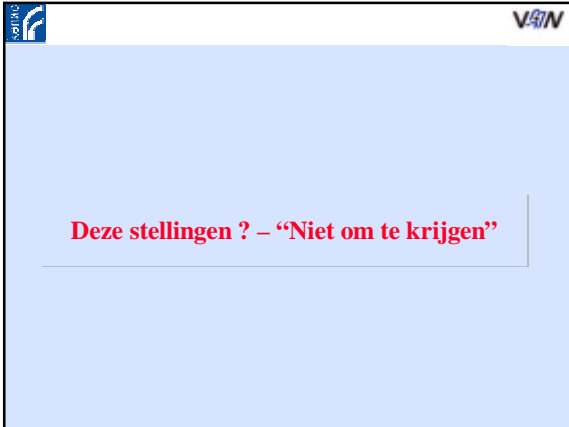
Of toch wel.....

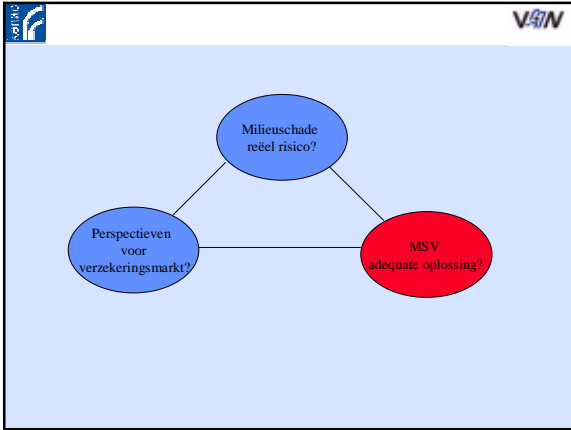

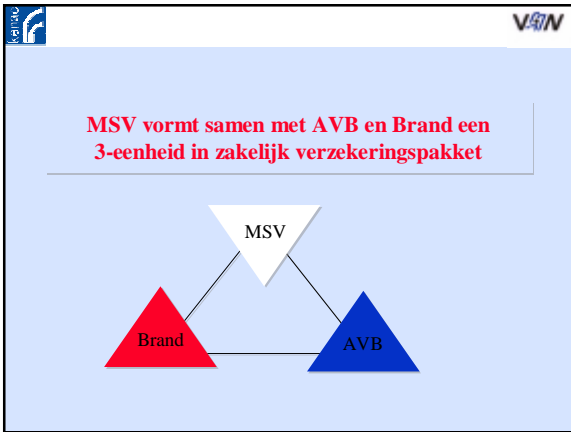
15.000 liter via riolering in opp.water

MSV vormt samen met AVB en Brand een 3-eenheid in zakelijk verzekeringspakket

Brandverzekering

Dekking voor gevolgen van milieuschade (= saneringskosten) in brandpolis loopt via 'opruimingskosten'

VAV

Opruimingskosten

‘De kosten voor afbreken, wegruimen en afvoeren van de verzekerde zaken, voor zover **op de grond** en ten aanzien van de fundering in de grond aanwezig **op het risicoadres**, die niet reeds in de schadevaststelling zijn begrepen en die het noodzakelijk gevolg zijn van **een gebeurtenis** waartegen verzekerd is.’

VAV

Opruimingskosten

‘De kosten voor het afbreken, wegruimen, afvoeren, storten en vernietigen van de verzekerde zaken, die niet reeds in de in artikel X bedoelde vaststelling zijn begrepen en het noodzakelijk gevolg zijn van **een gevaar** waartegen verzekerd is.
Onder opruimingskosten vallen **nadrukkelijk niet** de kosten die verband houden met het voorkomen en/of opruimen van verontreiniging en/of aantasting van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).’

VAV

Brandverzekering

Conclusie

- Dekking voor saneringskosten is veelal beperkt want:
 - Geen ‘ondergrondse’ opruiming
 - Niet buiten de verzekerde locatie
 - Beperking tot verzekerde gevaren
 - Geen opruiming van bodem- en waterverontreiniging
- +
- Gelimiteerde verzekerde som
- Bedrijfschade door sanering

**Aansprakelijkheidsverzekering voor
Bedrijven**

Zaakschade aan bodem en water:
 ‘Niet verzekerd zijn aanspraken tot vergoeding van zaakschade aan de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).’

**Aansprakelijkheidsverzekering voor
Bedrijven**

Milieu aantasting:
 ‘Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieu aantasting.’

**Aansprakelijkheidsverzekering voor
Bedrijven**

Asbest:
 ‘Niet gedekt is schade door of verband houdende met asbest en/of asbesthoudende zaken. Deze uitsluiting is mede van toepassing op

- Kosten ter voorkoming of vermindering van schade conform artikel 7:957 BW;
- Kosten van verweer en rechtsbijstand;
- Overige externe kosten.’

Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven

- Vaak geen dekking voor bodem- of oppervlakte waterverontreiniging
- Geen verweer voor (milieu)aansprakelijkheid

Eén allesomvattende polis

MSV 2005:
Voor ondernemers met een vaste locatie EN voor ondernemers die (ook) werkzaamheden bij derden verrichten.

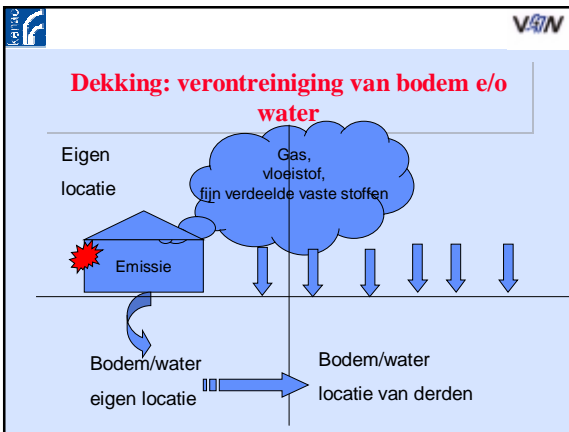
Dekking

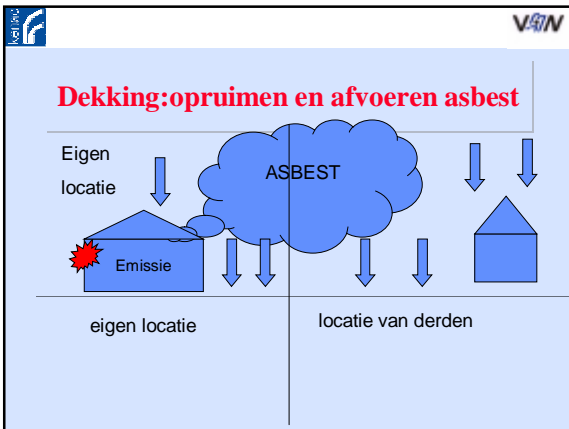
Verzekert tegen de financiële gevolgen van bodem- en waterverontreiniging en verontreiniging met asbest.

Brede dekking:
Sanering van het eigen terrein, maar ook dat van derden

Dekking – details -

- Sanering (bodem en water)
- Schade/kosten als gevolg van sanering
- Schade aan zaken door water- of bodemverontreiniging
- Dekking voor bedrijfsschade ontstaan door sanering van bodem- of waterverontreiniging

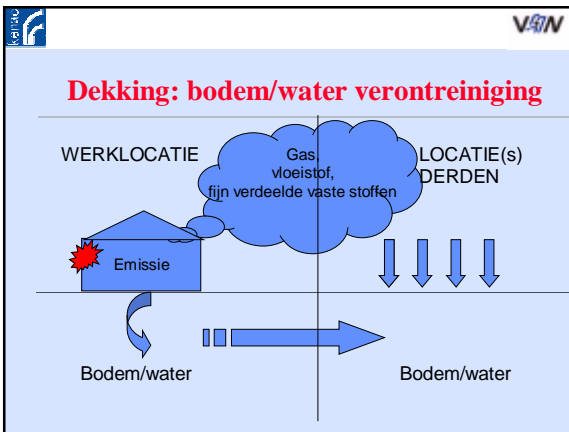

VAV

Werkzaamheden bij derden

Wanneer verzekerde op locatie werkzaamheden verricht, dan zijn verzekerd de financiële gevolgen van bodem- en waterverontreiniging en verontreiniging met asbest ontstaan door uitvoering van de werkzaamheden van verzekerde op en vanaf de werklocatie.

VAV

Meeverzekerde kosten

Naast de dekking voor kosten van sanering van bodem en water ook dekking voor:

- Expertisekosten
- Bereddings- en opruimingskosten

Niet verzekerd op een MSV

- Luchtverontreiniging;
- Bestaande verontreiniging;
- Personenschade;
- Onvoldoende milieuzorg;
- **Inkomende verontreiniging;**
- Milieuschade door opslag in ondergrondse tanks.

MSV

- MSV biedt adequate oplossing voor verontreiniging van bodem en water
- Resultaat wordt geoptimaliseerd binnen een **pakketstructuur**

MilieuSchadeVerzekering 2005

Recente ontwikkelingen.....

VAV

Het verzekeren van inkomende milieuschade

VAV

Het verzekeren van inkomende milieuschade

- **Probleemstelling**
 - Eigenaren van vervuilde locaties als gevolg van een calamiteit op naburige percelen worden verplicht om deze te verontreiniging op te ruimen, terwijl zij zelf niet de vervuiler zijn
 - Vergoeding van deze kosten is in veel gevallen niet begrepen onder de dekking van een verzekering

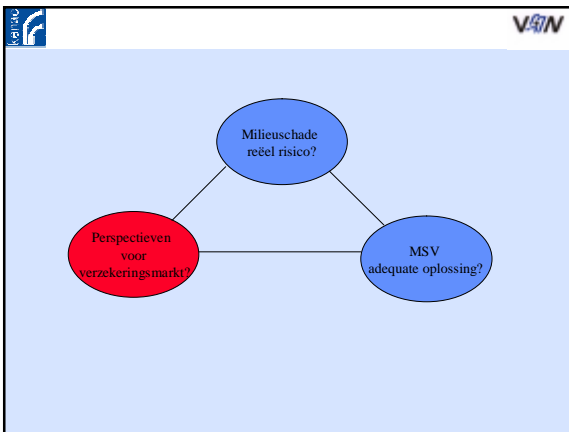
VAV

Het verzekeren van inkomende milieuschade

- **Waarom geen dekking?**
 - **MSV 2005**
 - Sanering eigen locatie en omliggende locaties MITS emissie op / vanaf verzekerde locatie
 - **Brandverzekering**
 - Opruimen verzekerde zaken alleen op de eigen locatie of direct aangrenzende locaties
 - Beperkte dekkingsomvang
 - **AVB**
 - Milieuaantasting is uitgesloten

Het verzekeren van inkomende milieuschade

- **Oplossing**
 - **Dekking voor inkomende milieuschade op MSV**
 - Sanering van de eigen locatie als gevolg van een emissie *binnen een straal van 25km* buiten de eigen locatie
 - Maximale vergoeding 10% van het verzekerde bedrag, maar nooit meer dan €125.000,00
 - Als sublimiet en onderdeel van het totale verzekerde bedrag
 - **Beschikbaar bij diverse verzekeraars sinds 1 juli 2008**

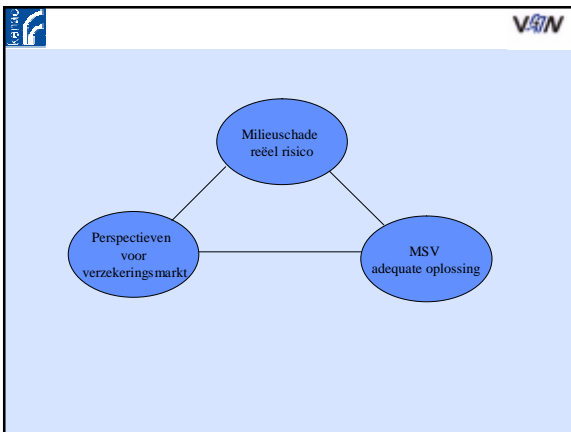

Perspectieven voor verzekeringsmarkt

Gemiddelde premie €300,-

Meer informatie

- www.milieupool.nl
- www.milieuschadeverzekering.info

‘Nieuwe milieuwetgeving’

‘Nieuwe milieuwetgeving’

- Activiteitenbesluit (Barim)
- Europese Richtlijn Milieuaansprakelijkheid (Wet milieubeheer Titel 17)

Het Activiteitenbesluit

Activiteitenbesluit (Barim)

- Doel: modernisering algemene regels Wet milieubeheer
 - Samenvoeging bestaande 8.40 AMvB’s
 - Meer bedrijven onder algemene regels
 - Verbetering uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid
 - Minder administratieve lasten

**Richtlijn EG/2004/35
Milieuaansprakelijkheid**

Richtlijn 2004/35/EG

- Doel: verder invullen van het principe ‘de vervuiler betaalt’
- Milieuschade: bodem, wateren, beschermde soorten en natuurlijke habitat
- Risicoaansprakelijkheid voor genoemde activiteiten
- Schuldaansprakelijkheid voor **alle** andere activiteiten (alleen tav soorten en habitat)

Richtlijn 2004/35/EG

- Vervuiler moet preventieve en herstelmaatregelen nemen, **MAAR**
- De overheid kan ook altijd zelf maatregelen nemen en **MOET** de kosten hiervan verhalen op de vervuiler

VRIJ

Richtlijn 2004/35/EG

Risicoaansprakelijkheid voor de activiteiten van:

- IPPC-bedrijven (energie-, metaal-, minerale-, chemische industrie en afvalbeheer)
- Lozingen op grond- en oppervlakte water
- Wateronttrekking en –opstuwung
- Opslag en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Transport van gevaarlijke of verontreinigende goederen
- Handel met GGO's

VRIJ

Richtlijn 2004/35/EG

<p>Huidige situatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Art 13 Wbb Ruime reikwijdte, een ieder Geen schadedrempel elke verontreiniging of aantasting van de bodem • Art 27 Wbb Melding van schade aan de bodem • Art 17 Wbb Bevoegdheid tot kostenverhaal 	<p>Wet milieubeheer Titel 17.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Art 17.7 Wm Activiteiten zoals genoemd in bijlage III vd richtlijn Schadedrempel per milieucompartment • Art 17.12 en 17.13 Wm Melding van milieuschade én onmiddellijk dreiging • Art 17.16 Wm Verplicht kostenverhaal
--	--

VRIJ

Gevolgen voor bedrijven

VAN

Algemeen

- **Gaten in - en ontbreken van dekking**
 - In kaart brengen van de bestaande dekkingen
 - Vergelijken met potentiële risico's op basis van de nieuwe wetgeving
- **Nieuwe wetgeving creëert nieuwe aansprakelijkheden**
 - Aanvullende en compenserende saneringsmaatregelen
- **Verzekeraars hebben hiertegen nog niet eerder dekking geboden:**
 - Geen enkele acceptatie-, schadebehandeling-, actuariële of andere verzekeringstechnische kennis

VAN

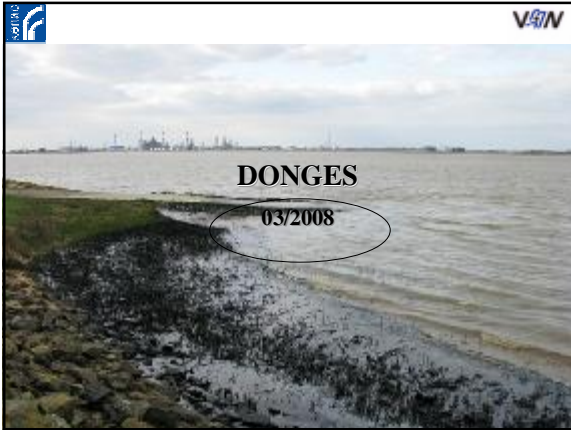
Onzekerheid

Vergoeding van kosten voor het feit dat een beschadigde 'resource' door primaire saneringsmaatregelen niet kan worden teruggebracht in de toestand van voor het evenement, waardoor:

- * Aanvullende saneringsmaatregelen worden opgelegd en/of;
- * Compenserende saneringsmaatregelen worden opgelegd om het (tijdelijk) verlies van de oorspronkelijke functie van het 'milieu' te compenseren;
- * Uitgaven nodig zijn om de omvang van compenserende maatregelen vast te kunnen stellen.

VAN

Een voorbeeld

Lekkage bij een raffinaderij (Loire)

- **Omstandigheden**
 - Tijden laden van een schip
 - Emissie van ≈ 400 ton zware stookolie
 - Oorzaak : een scheurtje in de bovengrondse leiding van de tank naar de werf
- **Gevolgen**
 - **Verontreiniging**
 - Ernstige verontreiniging van de rivier Loire en haar omgeving : rivier oever, zee, stranden, beschermde zones en natuurlijke habitats.
 - Verontreiniging van de verzekerde locatie zelf
 - **Groepen benadeelden (derden)**
 - Vissers (visverbod), naastgelegen bedrijven, toeristische bedrijven, dorpen, agrariërs en industriële bedrijven

Lekkage bij een raffinaderij (Loire)

VAV

Lekkage bij een raffinaderij (Loire)

- **Verzekeringsaspecten**
 - MAS dekking maximum bedrag : €13,7 miljoen
 - Eigen risico : €2,5 miljoen
 - Geen Environmental Liability dekking (ELD)
- **Schade en kosten**
 - Saneringskosten bij derden ≈ €32 miljoen
 - Onderzoeken oplast van de lokale autoriteiten in verband met de impact op de biodiversiteit (fauna, flora) : worden uitgevoerd

VAV

Lekkage bij een raffinaderij (Loire)

Derden	Kosten gemaakt door verzekerde	
Visserij en zeewering	3 322 258 €	8.1%
Boten	109 123 €	0.3%
Industrieën	1 247 550 €	3.1%
Belangen groeperingen en sportvisserij	18 337 €	0.0%
Lokale autoriteiten	3 240 000 €	7.9%
Toerisme	50 000 €	0.3%
Saneringskosten	30 312 000 €	74.0%
Agricultuur	1 214 318 €	3.0%
Expertise	1 400 000 €	3.4%
TOTAAL	40 813 586 €	100%

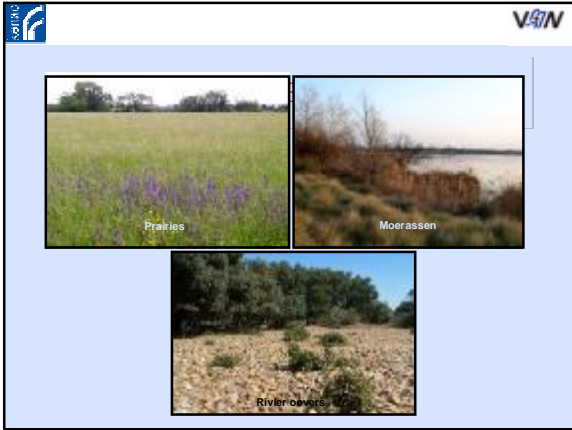

Ondergrondse pijpleiding voor ruwe olie

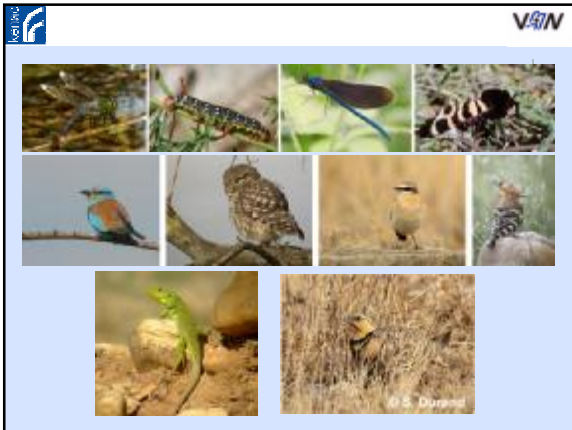
- Franse zuidkust naar Duitsland
- Wat is er gebeurd?
 - Lekkage van 4 000 m³ ruwe olie over 5 hectare in het beschermde natuurgebied “Cossouls de Crau”
 - Oorzaak: nog onbekend
- Gevolgen
 - Bodemverontreiniging, 20 - 40 cm diep (1600 trucks)
 - 5 hectare van “Cossouls de Crau”, een in Europa unieke natuurlijke habitat, vernietigd
 - Schade aan bedreigde en beschermde soorten

Echantillon d'animaux empoisonés morts le 12 août 2009 sur la tache de pétrole (de gauche à droite) : Libellules, Cicouets, Gécorps, Lyreux de Nabeulens (catalpa), Coloptère indiarum, Hérisson et Corvidé grisâtre. Photo FNCC / CEEP

Openstaande vragen
 Milieuschade?
 Risicoaansprakelijkheid of niet?
 Komen belangen groeperingen in actie?
 Komen lokale autoriteiten in actie?

Productontwikkeling

Aspecten productontwikkeling

- Marktomvang
- Risico appetijt
- Herverzekering
- Benodigde kennis

Vragen?

**MilieuSchadeVerzekering (MSV),
Theorie en praktijk**

**Kennemer Associatie
van
Financiële Dienstverleners**

26 november 2009
